

[Kirkegaard.]

arbejde, hvis det ærede medlem udelukkende kritiserer det bestående som uretfærdigt, for at bruge det ærede medlems eget udtryk. Hvad er i virkeligheden retfærdighed med hensyn til faste skatter? Det er ikke nemt at svare på, for hvis man spørger landbrugets to store organisationer, vil de svare forskelligt i hvert tilfælde, det er ganske afgjort, de er ikke enige om det.

Det lyder meget bestikkende, når det siges, at de faste skatter skal nedsættes, men det kan ikke skjules, at det f. eks. i en ren landkommune kan virke yderst uretfærdigt at nedsætte de faste skatter. Efter de mange udregninger, jeg har set, er der alt andet lige en klar tendens i retning af, at de store ejendomme får en lettelse, at det går lige op for de middelstore ejendomme, men at de mindre ejendomme, altså husmandsbrugene, får en skattestigning. Jeg må mene, at det kan ikke være helt retfærdigt at give de store ejendomme, som også har de store formuer — det viser jo enhver statistik — en skattelettelse på de mindre ejendommers bekostning. Jeg mener, at Husmandsforeningerne er nærmere ved retfærdigheden end Landboforeningerne i så henseende, og det er Landboforeningernes synspunkt, det ærede medlem hr. Thisted Knudsen gør sig til talsmand for, for så vidt angår de faste ejendomsskatter ud over landet.

Jeg er heller ikke sikker på, at det er den helt rigtige vej, det ærede medlem hr. Thisted Knudsen går. Det er ganske mærkeligt, at han på et så sent tidspunkt af folketingssamlingen ligefrem bestiller, om jeg må bruge det udtryk, et lovforslag om de faste ejendomsskatter hos regeringen. Jeg tror ikke, at det vil blive nemt at nå et resultat på den måde. Hvis der skal være mulighed for at nå frem til et samarbejde og få en betydelig tilslutning til en ændret lovgivning om de faste ejendomsskatter, tror jeg, det er nødvendigt, at vi prøver at snakke sammen om problemet, og derfor tror jeg, det vil være rigtigt, om dette forslag til folketingsbeslutning, som jeg ikke mener er afvist af regeringen, går i udvalg, som også det ærede medlem hr. Poul Møller nævnte. Det er jo muligt, at det ærede medlem hr. Thisted Knudsen,

som er ordfører for forslagsstillerne, kan få betydelig indflydelse i dette udvalg, f. eks. som formand. I hvert fald skal han have lejlighed til at fremsætte nok så konkrete synspunkter i retning af det, vi her behandler, og forslag, som der vil være mulighed for at fremsætte under en sådan debat.

Niels Andersen: Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen gav udtryk for, at de faste skatter rammer landbrugserhvervet. Når man ser på, hvor meget de faste skatter rammer landbrugserhvervet, er det i hvert fald under ingen omstændigheder over halvdelen af de faste skatter — i halvdelen er endda indregnet, så vidt jeg har forstået det, boligerne i stationsbyerne — og når dertil kommer den ejendomsbeskatning, der er gennemført i henhold til den sidste boliglov, bliver det ikke engang tilnærmelsesvis halvdelen, der rammer landbrugserhvervet.

Imidlertid synes jeg, at man må slå fast, at samfundet nu engang har et behov for midler, et behov, som det på en eller anden måde skal have dækket, og hvis man letter ejendomsbeskatningen, overvælter man jo blot byrden på indkomstbeskatningen. Det vil altså sige, at landmanden så overvælter en del af disse skatter f. eks. på sin tjenestekarl eller -pige, og det kan vel ikke være meningen, at man på den måde skal hæve omkostningsniveauet. Man kan lige så godt slå fast, at de midler, det offentlige skal bruge, enten det er inden for kommuner, amter eller staten, kun kan komme fra produktionen, og jo flere omveje man går for at tilvejebringe disse midler, jo mere irrationelt bliver det. Dertil kommer yderligere, at en lettelse af ejendomsbeskatningen vil blive kapitaliseret, det vil sige, at priserne på landbrugsejendomme vil stige, og derved vælter man i øget omfang byrderne over på den næste generation. Det er jo det, der er sket i stadig højere og højere grad. Man har kapitaliseret værdierne, og bl. a. derfor har vi i dag et meget højt omkostningsniveau. Et af de største økonomiske problemer, vi står over for i dag, er at hindre en kapitalisering af den økonomiske aktivitet, og derfor er der et vældigt behov for gennemførelse af en